

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 07.07.2015 № 8)

СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ "ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА" 1-2.07.02.01

електронна пошта:	O.Kislenko@ukrstat.gov.ua
телефон:	(044) 287-65-49
керівник ДСС:	Кісленко О. В.

Київ – 2015

Зміст

	Стор.
1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	5
2.1. Відповідність	5
2.2. Точність	6
2.3. Своєчасність та пунктуальність	8
2.4. Доступність та зрозумілість.....	9
2.5. Послідовність та зіставність.....	10
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	11
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	12
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	13
3. Заключна частина.....	14

1. Вступ

Стандартний звіт з якості обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів конкретного періоду державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств, а визначається чинною методологією, процедурами обробки даних і методами вимірювання статистичних даних і процесів.

Звіт з якості орієнтований насамперед на широке коло користувачів статистичної інформації та є відправною точкою для підготовки більш детальних звітів з якості даних і результатів спостереження.

Наведені у звіті компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначені розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держкомстату від 14.06 2010 № 216.

Метою проведення державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств є отримання статистичної інформації щодо кількості інноваційно-активних промислових підприємств, обсягів витрат і фінансування їхніх робіт, а також результатів діяльності протягом року.

Це статистичне спостереження створене для вирішення таких завдань:

- об'єктивне відображення основних ресурсів і результатів інноваційної діяльності з орієнтацією на актуальні питання сучасної інноваційної політики;
- забезпечення повноти інформації та її достовірності;
- упровадження системного підходу до організації статистичних робіт: від розробки методології та статистичного інструментарію до забезпечення збирання, обробки, аналізу й поширення даних;
- інформаційне забезпечення вищих органів державної влади та управління для прийняття ними рішень щодо розвитку інноваційної сфери і державного регулювання інноваційної та науково-технічної політики;
- забезпечення інформаційними матеріалами зацікавлених осіб для проведення міжнародних зустрічей та переговорів;
- вирішення інших завдань, задекларованих національним статистичним законодавством України.

Державне статистичне спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 2.07 «Наука, технології та інновації» за тематикою статистичного виробництва 2.07.02 «Технології та інновації».

Державне статистичне спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств здійснюють за формою № 1-інновація (річна)

«Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства» на підставі Роз'яснень щодо її заповнення.

Нормативно-правовою основою проведення державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств є:

- Господарський кодекс України;
- Цивільний кодекс України;
- закони України «Про державну статистику», «Про інноваційну діяльність», «Про наукову та науково-технічну діяльність»;
- Керівництво Осло «Рекомендації щодо збирання та аналізу даних стосовно інновацій», спільна публікація ОЕСР та Євростату (2005 р.);
- Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств», затверджене наказом Держкомстату від 16.12.2009 № 481, і План статистичного спостереження та глосарій до нього, затверджений наказом Держкомстату від 29.12.2009 № 498;
- щорічні плани державних статистичних спостережень.

Основними статистичними публікаціями, в яких поширюють дані державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств, є:

- статистичні збірники «Статистичний щорічник України», «Україна в цифрах», «Регіони України», «Наукова та інноваційна діяльність в Україні»;
- щомісячний «Статистичний бюлетень № 1»;
- експрес-випуск «Інноваційна діяльність промислових підприємств України»;
- економічна доповідь «Інноваційна діяльність промислових підприємств України».

На запити користувачів органи державної статистики надають наявну статистичну інформацію за результатами розробки форми № 1-інновація (річна) у зведеному вигляді на паперових, магнітних та електронних носіях, засобами зв'язку, шляхом безпосереднього виписування у порядку та на умовах, визначених Держстатом.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточним та потенційним потребам користувачів.

Основними статистичними показниками державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств є:

- витрати на інновації за видами та джерелами фінансування;

- обсяг реалізованої інноваційної продукції;
- впровадження інноваційних видів продукції;
- впровадження інноваційних видів процесів;
- придбання/передання нових технологій (технічних досягнень).

Одиницею державного статистичного спостереження є підприємство, яке визначене як статистична одиниця, що здійснює промислове виробництво товарів та послуг.

Респондентом (звітною (обліковою) одиницею) цього державного статистичного спостереження є юридичні особи, які здійснюють промислову діяльність.

При проведенні державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств використовується Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД), Статистичний класифікатор організаційних форм суб'єктів економіки (СКОФ).

За географічним охопленням згідно з КОАТУУ розробка спостереження здійснюється за районами, містами, областями; розробка спостереження за КВЕД і СКОФ здійснюється в цілому по Україні.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Обстеження проводиться відповідно до Методологічних положень зі статистики інноваційної діяльності, затверджених наказом Держстату від 10.01.2013 № 3 і розміщених на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі «Методологія та класифікації» / «Статистична методологія» / «Економічна статистика» / «Наука, технології та інновації».

Формування сукупності одиниць державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств відбувається відповідно до Положення про Реєстр статистичних одиниць (РСО), Порядку користування даними Реєстру статистичних одиниць, затвердженого наказом Держкомстату від 10.02.2011 №28, Роз'яснень щодо проведення робіт з формування й актуалізації сукупностей одиниць та переліків звітних (облікових) одиниць (респондентів) державних статистичних спостережень, зареєстрованих 25.10.2013 за №18.1-11/5.

Формування сукупності одиниць державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств органи державної статистики здійснюють на центральному рівні щорічно.

До сукупності одиниць державного статистичного спостереження включають одиниці, які в Реєстрі статистичних одиниць мають такі ідентифікаційні та класифікаційні ознаки:

№ з/п	Критерії формування генеральної сукупності	Класифікації	Ознака критеріїв формування
1.	Інституційний сектор економіки	KICE	S.11 «Нефінансові корпорації»
2.	Тип статистичної одиниці	Довідник типів статистичних одиниць	Підприємство
3.	Організаційна форма суб'єкта економіки	СКОФ	Коди: 120-193, 230-270, 310, 510-540, 590, 995.
4.	Види економічної діяльності	КВЕД	Секції В, С, D, Е КВЕД-2010
5.	Територіальні одиниці	КОАТУУ	Відповідно до адміністративно-територіального устрою
6.	Розмір підприємства	х	Великі та середні
7.	Ознака економічної діяльності	Довідник стану статистичної одиниці	Активне

Після відбору об'єктів за Реєстром статистичних одиниць здійснюють уточнення з фактичним переліком підприємств, що звітують за формою № 1-ПЕ, та формують сукупність звітних одиниць, які будуть безпосередньо охоплені державним статистичним спостереженням щодо інноваційної діяльності промислових підприємств.

Сформовану сукупність одиниць державного статистичного спостереження щодо обстеження інноваційної діяльності промислових підприємств розсилають територіальним органам державної статистики в електронному вигляді для організації збору інформації.

Обстеження проводиться за формою № 1-інновація (річна) «Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства».

Форму № 1-інновація (річна) складають юридичні особи та подають на паперових носіях до органу державної статистики за місцезнаходженням респондента у терміни, що визначені на бланку форми. Якщо зазначену форму державного статистичного спостереження респондент надсилає в електронному вигляді, її подання органам державної статистики здійснюється в установленому порядку.

На регіональному рівні обробки органи державної статистики здійснюють первинний аналіз даних, логічний і арифметичний контроль (вхідного та вихідного масиву) та передачу вивіреної інформації на вищий рівень розробки.

Результати державного статистичного спостереження органи державної статистики формують на державному рівні: зведена інформація по країні в цілому та за регіонами.

За підсумками аналізу сукупності одиниць державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств встановлено, що за формою № 1-інновація (річна) за 2014 рік не прозвітувало 1329 підприємств (близько 12%), в основному це з причин виникнення надзвичайних та

непереборних обставин (1050 підприємств), що суттєво не вплинуло на точність основних показників цього державного статистичного спостереження.

При проведенні державного статистичного спостереження за формою № 1-інновація (річна) методи імпутації не застосовуються, сезонні коригування не здійснюються.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Статистична інформація за результатами державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств розробляється та оприлюднюється згідно з планом державних статистичних спостережень. Для зручності користувачів на веб-сайті розміщено «Каталог офіційних статистичних публікацій», у якому наведено перелік і терміни підготовки статистичних видань, а також орієнтовний календар оновлення матеріалів веб-сайту, у якому зазначені терміни розміщення основних результатів обстеження.

Оприлюднення статистичної інформації здійснюється у заплановані терміни. У випадку необхідності перенесення цих термінів на веб-сайті Держстату для користувачів розміщується відповідне повідомлення

Вид публікації та назва	Заплановані терміни поширення	Фактичні терміни виконання
Статистичний збірник «Наукова та інноваційна діяльність в Україні»	30.09	30.09
Експрес-випуск «Інноваційна діяльність промислових підприємств України»	14.04	14.04
Доповідь «Інноваційна діяльність промислових підприємств України»	28.04	28.04

Збір, обробка й аналіз первинної та зведеної інформації здійснюється у такі терміни:

Збір первинних даних на територіальному рівні	Обробка первинних даних на територіальному рівні	Обробка первинних даних на державному рівні	Аналіз зведених даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
до 28 лютого	до 21 березня	до 8 квітня	до 14 квітня	14 квітня

Запити користувачів щодо надання інформації у більшості випадків виконуються протягом 5-ти днів, що відповідає вимогам Закону України «Про доступ до публічної інформації».

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Результати державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств надаються користувачам на їх запити та розміщуються в експрес-випуску на офіційному веб-сайті Держстату в розділі «Експрес-випуски» / «Економічна статистика» / «Наука, технології та інновації», а також у доповіді на офіційному веб-сайті Держстату в розділі «Публікації» / «Економічна статистика» / «Наука, технології та інновації».

Стислий опис змісту експрес-випуску та доповіді наведено в «Каталозі офіційних статистичних публікацій», який розміщується на веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі «Публікації».

Мікродані за результатами спостереження у вигляді окремих файлів на цей час не готуються. Водночас наявну статистичну інформацію можна отримати за запитом або шляхом виписування в установленому Держстатом порядку.

Орієнтовний календар оприлюднення інформації (на рік та щомісячний) розміщено на головній сторінці офіційного веб-сайту Держстату.

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств розміщені на офіційному веб-сайті Держстату в розділах «Методологія та класифікації» / «Статистична методологія» / «Наука, технології та інновації» та «Статистичні спостереження» / «Метаописи державних статистичних спостережень» / «Економічна статистика» / «2.07 Наука, технології та інновації» / «2.07.02 Технології та інновації» / «Інноваційна діяльність промислового підприємства (1-2.07.02.01)».

Контакти для отримання додаткової інформації про результати цього статистичного спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: 01601, м.Київ, вул. Шота Руставелі, 3

телефон: (044) 287–65–49

адреси електронної пошти: O.Kislenko@ukrstat.gov.ua;

office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:
тел. 287–06–72, факс 235–37–39,
адреса електронної пошти: el.zapyt@ukrstat.gov.ua

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Властивість порівнянності даних є результатом дії ряду чинників, основні з яких можуть бути об'єднані у дві групи: концепція обстеження та методологія вимірювання.

Концепція державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств уключає такі елементи, як система показників (їх зміст, визначення), одиниці спостереження, генеральна сукупність, звітний період та періодичність обстеження, географічне охоплення тощо.

Група методології включає методи збору та обробки даних.

Державне статистичне спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств проводиться в усіх регіонах України, серед великих і середніх підприємств, які здійснюють промислову діяльність (мають вид економічної діяльності за КВЕД – секції В, С, D, E). Зважаючи на зазначене, показники за визначений період можна порівнювати з даними попередніх обстежень.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Перелік користувачів інформації щодо інноваційної діяльності промислових підприємств формується на основі листів-запитів на отримання статистичних даних, а також пропозицій щодо вдосконалення інструментарію проведення державного статистичного спостереження.

Основними користувачами інформації щодо інноваційної діяльності промислових підприємств, яка отримана за результатами обстеження, є органи державної влади та місцевого самоврядування, науково-дослідні інститути, навчальні заклади, підприємства та установи сфери нефінансових послуг.

У вересні–жовтні 2014р. Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів інформації зі статистики інноваційної діяльності, зокрема щодо

статистичних даних, які містяться у збірнику «Наукова та інноваційна діяльність в Україні» та на офіційному веб-сайті Держстату (далі – анкетне опитування), а також визначення користувачами оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Результати анкетного опитування свідчать, що 93% опитаних користувачів статистичної інформації задовольняє перелік показників та рівень деталізації статистичних даних, наведених у збірнику «Наукова та інноваційна діяльність в Україні» та на офіційному веб-сайті Держстату. Статистичну інформацію з вищевказаних питань постійно або періодично використовують 97% користувачів. Основною метою використання цих даних є наукові дослідження в інноваційній сфері, про що зазначили 70% користувачів, розроблення концепцій, стратегій, програм, прогнозів, нормативно-законодавчих актів, інших документів з інноваційної діяльності (67%), здійснення міжнародних порівнянь (визначення місця України в європейській та світовій спільноті) (50%), дослідження ринку інновацій (30%), моніторинг виконання загальнодержавних та регіональних програм розвитку (20% користувачів).

Інформаційну підтримку користувачів статистичної інформації співробітниками Держстату позитивно оцінюють 90% користувачів.

Позитивно оцінили якість статистичної інформації в залежності від критеріїв 57-80% користувачів. При цьому найбільш важливим критерієм користувачі визначили «Точність/Надійність» (1,83), другим серед усіх критеріїв якості визначено «Послідовність/Узгодженість та Зіставність/Порівнянність» (2,13), третім – «Своєчасність та Пунктуальність» (2,20), четвертим – «Доступність та Зрозумілість/ Ясність» (2,23) і останнім – «Відповідність/Релевантність» (2,70).

Більш детально оцінки користувачів щодо якості статистичної інформації про інноваційну діяльність промислових підприємств наводяться у повідомленні для користувачів, яке розміщено на веб-сайті Держстату в розділі «Анкетні опитування».

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 №149. У цілому по Україні у 2014 році звітне навантаження на респондентів порівняно з 2013 роком за формою № 1-інновація (річна) практично не змінилося.

За результатами анкетного опитування середні витрати часу на заповнення форми № 1-інновація (річна) становлять 2 год. 38 хв. Для більшості із числа опитаних респондентів було не складно зрозуміти інструкцію (62%) та зміст показників (61%), підготувати інформацію (60%) та заповнити форму (79%). Індекс задоволеності респондентів за формою № 1-інновація (річна) становить 82% (при середньому показнику по державних статистичних спостереженнях 87%).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Частка звітів, отриманих в електронному вигляді за цією формою за 2014р., становила 38%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення державного статистичного спостереження за формою № 1-інновація (річна) «Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства».

Необхідність дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації визначено положеннями Закону України «Про державну статистику» та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених національним та міжнародним законодавством гарантій перед респондентами у практиці проведення цього державного статистичного спостереження реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

- первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення державного статистичного спостереження, використовуються виключно для статистичних цілей;

- статистична інформація, отримана за результатами спостереження, надається користувачу у зведеному знеособленому вигляді;

- в окремих випадках, якщо є ризик розкриття конфіденційних (первинних) даних, статистична інформація, отримана в ході спостереження, не розповсюджується.

У ході проведення державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності підприємств забезпечується збереження і захист первинної статистичної інформації, яка отримується у вигляді заповнених статистичних формулярів.

Закон України «Про державну статистику» також визначає необхідність забезпечувати доступність, гласність і відкритість статистичної інформації, прозорість статистичної методології та статистичних методів, що відповідає міжнародним стандартам у галузі статистики. З метою забезпечення виконання цих положень у практиці проведення цього державного статистичного спостереження передбачено створення системи метаданих: методичних та методологічних документів стосовно його організації, проведення, збору даних, розробки інформації та її якості.

3. *Заключна частина*

Важливою умовою подальшого розвитку державного статистичного спостереження за формою № 1-інновація (річна) «Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства» є забезпечення балансу між рівнем задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації, що передбачає застосування новітніх інформаційних технологій, та рівнем оптимізації процесу статистичного виробництва, а також покращення ефективності витрат та зменшення навантаження на респондентів, що здійснюється шляхом:

- визначення методів внутрішньої оцінки та незалежної зовнішньої оцінки ефективності;
- встановлення постійно діючого зворотного зв'язку з користувачами статистичної інформації, респондентами державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств.

На офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) розміщено всю інформацію, необхідну для проведення державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності промислових підприємств: інструментарій, методологічні матеріали, а також отримані за його результатами статистичні дані з термінами їх оприлюднення. Зважаючи на це, користувачі мають можливість самостійно використовувати необхідну їм інформацію.